

У Індакітай важацца лесы Азii

(Заканчэнне з 1-ай балону)

стых у цяперашній афэнзыве паставі- ся на гэта, дык толькі за вялікую цану, прадпрынць «супольную палітычную ла-б Францыю перад новымі цяжкімі якой Францыя на ў слах сама заплаціць акцыю». Такая акцыя можа быць звязана з выразаная ў наступных чатырох будзе меншай, чымся тая, якой треба янич больш непапулярнай. Гэта Маскава пунктах: 1. вызнанне камуністычна было-б спадзвідаца за некалькі год, ка- вельмі добра разуме, таму няма най- Кітаю; 2. прынцыце яго ў склад Задзі- лі-б сяняня на былі прадпрынітвы ста- мешных дадзеных, каб ёй залежыла на начоных Нациі; 3. спыненне ноўжай меры. «Нью Ёрк Таймс», камэн- помачы Чан-Кай-Шэку і 4. адхіленне туючи прамову Дальлеса, зацеміў, што з мэтаю паўстрыймання пранікання ка- хутчэйшым заканчэнні гэтай вайны.

І наадварот, перамога Французаў у эмбарго (забароны) на ўвоз важных для Дын-Піен-Пгу паддоля-б на духу эра- Кітаю тавараў. Як ведама, Амерыка ні- зыгнавана францускімі грамадзянствамі і колі і ў нікім выпадку на гэта не по- зъменышла-б у ім капітуляцыйная па- строі. Воля да змагання ўзмоцнілася-б, а так-жа ѹ шансы ратыфікацыі тракта- ту аб єўрапейскай абаронной супольна- сці павялічыліся-б. Апрача гэтага, на Жэнэўскай канферэнцыі пазыцыі Фран- цыі былі-б многа мацнейшыя.

Гэтай бой за крэпасць Дын-Піен-Пгу, у які Го-Чы-Мінг кінуў палаўну най- лепшых сваіх сілаў, бо аж 50.000 жа- нераў, выдатна ўспамаганіі самалётамі й танкамі, мае настолькі стратэгічнае, сколькі палітычнае значэнне, але на менш важнае за першае.

ПАЗЫЦЫЯ ЧЫРВОНАГА КІТАЮ

Індакітайская вайна ўвайшла ў такую фазу, якая мусіць прынесці нейкія зъмены. Гэтак, як дасюль, змагацца ѹ панасісі вялізарныя страты бязь нікіх перспектывіў на заканчэнне гэтая вайны. Францыя ў далейшым на будзе ўжо здольная. Тут ходзіць не аб здольнасці мілітарнай, але пысяхалігнай. У тое, што нейкую развязку можа дать Жэн- изўскую канферэнцыю, у Францыі ўжо мала хто верыць. Справа ў тым, што гэту вайну Францыя магла-б лёгка за- кончыць, калі-б чырвонаму Кітай пера- стаў памагаць камуністычным войскам Ветміну. Але з якой прычыны Мао-Тсэ-Тунг патрабуе гэта рабіць, калі апа- наўсанье Індакітая адкрывае перад ім вельмі прынадніх перспектывіў? Само сабой зразумела, што не пра вызваленіне і незалежнасць індакітайскіх народаў ходзіць чырвонаму Кітай, але пра штосьці зусім іншае. Пайменна, апа- наўсанье ім гэтай, самай па сабе багатай, краіны, адкрыта-б яму браму да бага- тай рыхам Бірмы, Таі, Малайі і да мі- нэральных багацьцяў гэтых краінаў, па- трэбных для разбудоўанай ціпера ін- дустрыі. Из стратэгічнага гледзішча ін- дакітай у руках Мао-Тсэ-Тунга — гэта найлепшая выпадовая база супраць усей кітаю. Ягонія выскізваныні поўнасцю паўдэннай Азіі. Апанаваўцы Індакітая, выдакнітымі камуністычнымі Кітай стаіць-б тады най- вялікай магутнасцю ў Азіі, перану- бы на сябе ейнае правадырства і мог-бы съмела прэтэндаваць да ролі аднае з суветскіх магутнасцяў. Такая бліскучая перспектыва для амбітнага Мао-Тсэ- Тунга на можа быць не пацягваючай.

Таму разылічаваць на тое, што чыр- вонаму Кітай пойдзе ў Жэнэве на ўступкі й лёгка згодзіцца спыніць помоч Го-Чы- Мінту, ніяк нельга. Калі-б ён і згадзіў-

Становішча Амерыкі да індакітайска- га пытання было дагэтуль досьці дзі- ным і да некаторай меры навет парадак- сальнym. Амерыка не дапускае сабе ѹ думкі, каб Індакітай быў зদадзены камуністым, разумеючы добра, якую гэта прадстаўляла-б небясьпеку для Захаду ў паўдэннай-ўсходній Азіі. У гэтай спра- ве становішча ўсіх амерыканскіх палі- тичных колаў адназгоднае. Але з друго- га боку эвентуальнасць актыўнага ўмі- шання Амерыкі ў гэту вайну напаты- кеца ѹ амерыканскіх колах на стано- чы супраціў. Правда, Амерыка ў 70% пакрывае кошты гэтага вайны, дас Фран- цузам і ўзбраеніне, але станоўча супра- ціўлецца высылаць туды свае войскі, не яна станеца найбольш выгадным для амбітнаму камуністичных дзяржаў. Пэнта- гон таксама абмеркаваў магчымасць прадаўжыць вайну ў Індакітая навет бяз уз- дзелу Францыі і дзеля гэтага наступ- ныя распрацаўваць пляны: першыя пляны пялягаў-бы на інтэрнацыяналізацыі кан- флікту. Гэты плян маг быць раза- лягаете на тым, каб здабыць у Індакітая татальную перамогу, але перадусім на тым, каб не ўваходзіць у нікія пе- рагаворы, пакуль мілітарнае палажэнне не настанеца найбольш выгадным для амбітнаму камуністичных дзяржаў. Пэнта- гон таксама абмеркаваў магчымасць прадаўжыць вайну ў Індакітая навет бяз уз- дзелу Францыі і дзеля гэтага наступ- ныя распрацаўваць пляны: першыя пляны пялягаў-бы на інтэрнацыяналізацыі кан- флікту. Гэты плян маг быць раза- лягаете на тым, каб не ўваходзіць у нікія пе- рагаворы, пакуль мілітарнае палажэнне не настанеца найбольш выгадным для амбітнаму камуністичных дзяржаў. Пэнта- гон таксама абмеркаваў магчымасць прадаўжыць вайну ў Індакітая навет бяз уз- дзелу Францыі і дзеля гэтага наступ- ныя распрацаўваць пляны: першыя пляны пялягаў-бы на інтэрнацыяналізацыі кан- флікту. Гэты плян маг быць раза- лягаете на тым, каб не ўваходзіць у нікія пе- рагаворы, пакуль мілітарнае палажэнне не настанеца найбольш выгадным для амбітнаму камуністичных дзяржаў. Пэнта- гон таксама абмеркаваў магчымасць прадаўжыць вайну ў Індакітая навет бяз уз- дзелу Францыі і дзеля гэтага наступ- ныя распрацаўваць пляны: першыя пляны пялягаў-бы на інтэрнацыяналізацыі кан- флікту. Гэты плян маг быць раза- лягаете на тым, каб не ўваходзіць у нікія пе- рагаворы, пакуль мілітарнае палажэнне не настанеца найбольш выгадным для амбітнаму камуністичных дзяржаў. Пэнта- гон таксама абмеркаваў магчымасць прадаўжыць вайну ў Індакітая навет бяз уз- дзелу Францыі і дзеля гэтага наступ- ныя распрацаўваць пляны: першыя пляны пялягаў-бы на інтэрнацыяналізацыі кан- флікту. Гэты плян маг быць раза- лягаете на тым, каб не ўваходзіць у нікія пе- рагаворы, пакуль мілітарнае палажэнне не настанеца найбольш выгадным для амбітнаму камуністичных дзяржаў. Пэнта- гон таксама абмеркаваў магчымасць прадаўжыць вайну ў Індакітая навет бяз уз- дзелу Францыі і дзеля гэтага наступ- ныя распрацаўваць пляны: першыя пляны пялягаў-бы на інтэрнацыяналізацыі кан- флікту. Гэты плян маг быць раза- лягаете на тым, каб не ўваходзіць у нікія пе- рагаворы, пакуль мілітарнае палажэнне не настанеца найбольш выгадным для амбітнаму камуністичных дзяржаў. Пэнта- гон таксама абмеркаваў магчымасць прадаўжыць вайну ў Індакітая навет бяз уз- дзелу Францыі і дзеля гэтага наступ- ныя распрацаўваць пляны: першыя пляны пялягаў-бы на інтэрнацыяналізацыі кан- флікту. Гэты плян маг быць раза- лягаете на тым, каб не ўваходзіць у нікія пе- рагаворы, пакуль мілітарнае палажэнне не настанеца найбольш выгадным для амбітнаму камуністичных дзяржаў. Пэнта- гон таксама абмеркаваў магчымасць прадаўжыць вайну ў Індакітая навет бяз уз- дзелу Францыі і дзеля гэтага наступ- ныя распрацаўваць пляны: першыя пляны пялягаў-бы на інтэрнацыяналізацыі кан- флікту. Гэты плян маг быць раза- лягаете на тым, каб не ўваходзіць у нікія пе- рагаворы, пакуль мілітарнае палажэнне не настанеца найбольш выгадным для амбітнаму камуністичных дзяржаў. Пэнта- гон таксама абмеркаваў магчымасць прадаўжыць вайну ў Індакітая навет бяз уз- дзелу Францыі і дзеля гэтага наступ- ныя распрацаўваць пляны: першыя пляны пялягаў-бы на інтэрнацыяналізацыі кан- флікту. Гэты плян маг быць раза- лягаете на тым, каб не ўваходзіць у нікія пе- рагаворы, пакуль мілітарнае палажэнне не настанеца найбольш выгадным для амбітнаму камуністичных дзяржаў. Пэнта- гон таксама абмеркаваў магчымасць прадаўжыць вайну ў Індакітая навет бяз уз- дзелу Францыі і дзеля гэтага наступ- ныя распрацаўваць пляны: першыя пляны пялягаў-бы на інтэрнацыяналізацыі кан- флікту. Гэты плян маг быць раза- лягаете на тым, каб не ўваходзіць у нікія пе- рагаворы, пакуль мілітарнае палажэнне не настанеца найбольш выгадным для амбітнаму камуністичных дзяржаў. Пэнта- гон таксама абмеркаваў магчымасць прадаўжыць вайну ў Індакітая навет бяз уз- дзелу Францыі і дзеля гэтага наступ- ныя распрацаўваць пляны: першыя пляны пялягаў-бы на інтэрнацыяналізацыі кан- флікту. Гэты плян маг быць раза- лягаете на тым, каб не ўваходзіць у нікія пе- рагаворы, пакуль мілітарнае палажэнне не настанеца найбольш выгадным для амбітнаму камуністичных дзяржаў. Пэнта- гон таксама абмеркаваў магчымасць прадаўжыць вайну ў Індакітая навет бяз уз- дзелу Францыі і дзеля гэтага наступ- ныя распрацаўваць пляны: першыя пляны пялягаў-бы на інтэрнацыяналізацыі кан- флікту. Гэты плян маг быць раза- лягаете на тым, каб не ўваходзіць у нікія пе- рагаворы, пакуль мілітарнае палажэнне не настанеца найбольш выгадным для амбітнаму камуністичных дзяржаў. Пэнта- гон таксама абмеркаваў магчымасць прадаўжыць вайну ў Індакітая навет бяз уз- дзелу Францыі і дзеля гэтага наступ- ныя распрацаўваць пляны: першыя пляны пялягаў-бы на інтэрнацыяналізацыі кан- флікту. Гэты плян маг быць раза- лягаете на тым, каб не ўваходзіць у нікія пе- рагаворы, пакуль мілітарнае палажэнне не настанеца найбольш выгадным для амбітнаму камуністичных дзяржаў. Пэнта- гон таксама абмеркаваў магчымасць прадаўжыць вайну ў Індакітая навет бяз уз- дзелу Францыі і дзеля гэтага наступ- ныя распрацаўваць пляны: першыя пляны пялягаў-бы на інтэрнацыяналізацыі кан- флікту. Гэты плян маг быць раза- лягаете на тым, каб не ўваходзіць у нікія пе- рагаворы, пакуль мілітарнае палажэнне не настанеца найбольш выгадным для амбітнаму камуністичных дзяржаў. Пэнта- гон таксама абмеркаваў магчымасць прадаўжыць вайну ў Індакітая навет бяз уз- дзелу Францыі і дзеля гэтага наступ- ныя распрацаўваць пляны: першыя пляны пялягаў-бы на інтэрнацыяналізацыі кан- флікту. Гэты плян маг быць раза- лягаете на тым, каб не ўваходзіць у нікія пе- рагаворы, пакуль мілітарнае палажэнне не настанеца найбольш выгадным для амбітнаму камуністичных дзяржаў. Пэнта- гон таксама абмеркаваў магчымасць прадаўжыць вайну ў Індакітая навет бяз уз- дзелу Францыі і дзеля гэтага наступ- ныя распрацаўваць пляны: першыя пляны пялягаў-бы на інтэрнацыяналізацыі кан- флікту. Гэты плян маг быць раза- лягаете на тым, каб не ўваходзіць у нікія пе- рагаворы, пакуль мілітарнае палажэнне не настанеца найбольш выгадным для амбітнаму камуністичных дзяржаў. Пэнта- гон таксама абмеркаваў магчымасць прадаўжыць вайну ў Індакітая навет бяз уз- дзелу Францыі і дзеля гэтага наступ- ныя распрацаўваць пляны: першыя пляны пялягаў-бы на інтэрнацыяналізацыі кан- флікту. Гэты плян маг быць раза- лягаете на тым, каб не ўваходзіць у нікія пе- рагаворы, пакуль мілітарнае палажэнне не настанеца найбольш выгадным для амбітнаму камуністичных дзяржаў. Пэнта- гон таксама абмеркаваў магчымасць прадаўжыць вайну ў Індакітая навет бяз уз- дзелу Францыі і дзеля гэтага наступ- ныя распрацаўваць пляны: першыя пляны пялягаў-бы на інтэрнацыяналізацыі кан- флікту. Гэты плян маг быць раза- лягаете на тым, каб не ўваходзіць у нікія пе- рагаворы, пакуль мілітарнае палажэнне не настанеца найбольш выгадным для амбітнаму камуністичных дзяржаў. Пэнта- гон таксама абмеркаваў магчымасць прадаўжыць вайну ў Індакітая навет бяз уз- дзелу Францыі і дзеля гэтага наступ- ныя распрацаўваць пляны: першыя пляны пялягаў-бы на інтэрнацыяналізацыі кан- флікту. Гэты плян маг быць раза- лягаете на тым, каб не ўваходзіць у нікія пе- рагаворы, пакуль мілітарнае палажэнне не настанеца найбольш выгадным для амбітнаму камуністичных дзяржаў. Пэнта- гон таксама абмеркаваў магчымасць прадаўжыць вайну ў Індакітая навет бяз уз- дзелу Францыі і дзеля гэтага наступ- ныя распрацаўваць пляны: першыя пляны пялягаў-бы на інтэрнацыяналізацыі кан- флікту. Гэты плян маг быць раза- лягаете на тым, каб не ўваходзіць у нікія пе- рагаворы, пакуль мілітарнае палажэнне не настанеца найбольш выгадным для амбітнаму камуністичных дзяржаў. Пэнта- гон таксама абмеркаваў магчымасць прадаўжыць вайну ў Індакітая навет бяз уз- дзелу Францыі і дзеля гэтага наступ- ныя распрацаўваць пляны: першыя пляны пялягаў-бы на інтэрнацыяналізацыі кан- флікту. Гэты плян маг быць раза- лягаете на тым, каб не ўваходзіць у нікія пе- рагаворы, пакуль мілітарнае палажэнне не настанеца найбольш выгадным для амбітнаму камуністичных дзяржаў. Пэнта- гон таксама абмеркаваў магчымасць прадаўжыць вайну ў Індакітая навет бяз уз- дзелу Францыі і дзеля гэтага наступ- ныя распрацаўваць пляны: першыя пляны пялягаў-бы на інтэрнацыяналізацыі кан- флікту. Гэты плян маг быць раза- лягаете на тым, каб не ўваходзіць у нікія пе- рагаворы, пакуль мілітарнае палажэнне не настанеца найбольш выгадным для амбітнаму камуністичных дзяржаў. Пэнта- гон таксама абмеркаваў магчымасць прадаўжыць вайну ў Індакітая навет бяз уз- дзелу Францыі і дзеля гэтага наступ- ныя распрацаўваць пляны: першыя пляны пялягаў-бы на інтэрнацыяналізацыі кан- флікту. Гэты плян маг быць раза- лягаете на тым, каб не ўваходзіць у нікія пе- рагаворы, пакуль мілітарнае палажэнне не настанеца найбольш выгадным для амбітнаму камуністичных дзяржаў. Пэнта- гон таксама абмеркаваў магчымасць прадаўжыць вайну ў Індакітая навет бяз уз- дзелу Францыі і дзеля гэтага наступ- ныя распрацаўваць пляны: першыя пляны пялягаў-бы на інтэрнацыяналізацыі кан- флікту. Гэты плян маг быць раза- лягаете на тым, каб не ўваходзіць у нікія пе- рагаворы, пакуль мілітарнае палажэнне не настанеца найболь

За калючымі дратамі савецкіх лягерау

(Заканчэнне з 3-ай балоны)

прапанавала рад уступак, у тым ліку праступнікаў з тэрмінам ссылкі да пяцёх ўжо ўспаміналі вышэй, рэляцыі ўсіх павышэнных заработкаў платы з 150 рублёў да 300 рублёў за выкананне нормы, права высыланьня лістоў замест двух больш, што тэрмін іхнае ссылкі выніразоў у год — два разы ў месяц, права на пабачаньне з сваякамі раз у год і дробныя правы бытавых умоваў. Штрайкуючыя адкінулі гэтыя прашанавы маскоўскай камісіі і прадаўжалі за- бастоўку. Тады, ужо ў жнівні, было рас- стрелена ўладамі 120 «зачынічкай», і вялікі лік іншых зняволеных, што прыймалі ўздел у забастоўцы, быў пера- ведзены ў іншыя лягеры. Адна калі Ерэйда Геральд выяжджа, забастоўка ў шахтах яшчэ прадаўжалася».

Лёнданская газета «Дзеньнік Польскі і Дзеньнік Жолнека», у нумары за 12 сакавіка 1954 году, падсумоўвае размовы з многімі амністраванымі Немцамі і падае свае спасыцярэгі прараважна ў палітычным аспекте. Газета піша:

«Работніцкая маса дзеўца на дзіве вялікія группы: на г. зв. «свабодных» і «пэнсіяніраў». Першыя былі высланыя на далёкую поўнач адміністрацыяй або (ніякога ёсць) выехала туды дабравольна, заманенія абяцанкамі вялікіх заработкаў. «Свабодныя» могуць парушацца ў межах 15 км. і свабодна рас- параджацца сваімі заработкаў, якія стага- да 3.000 рублёў месячна. Другая группа скліць за калючымі дротамі, якія скры- нальныя ці палітычныя вязні. Яны ў лягерах «на поўні утрыманні», з іх месячнага заработка, які сягае 1.200 рублёў, 900 адлічваецца на ўтрыманні, ад- сколькі называецца «пэнсіянірамі». Штрайк зарганізавала яксьць гэтая другая группа. Ягоным матывам было жаданье зраў- нальня ў умовах з групай «свабодных». Репатрыяваныя Немцы ўважаюць, што «пэнсіяніры» прадаўданобна паступова дасягнуць сваю мяту, бо штрайк, калі распырьбыўся, не быў здушаны грубымі спосабамі. Немцы выясняюць гэта тым, што Варкуцкія капальні дастаўляюць вугаль ленінградскому промыслу, які мусіў бы спыніць прадукцыю, калі- б пастачаныне вугля перарвалася.

Уласкаўленыя Немцы выказваюць таксама спасыцярэгі аб умовах у Расей наагул, хады на быті на сваходзе, на ме- лі магчымасць прыгледзіць зблізка жыццю савецкіх грамадзян. На пытаньне, як могуць выказваць пагляды аба пазалігерным жыццям, адзін з ніямецкіх наўкоўцаў адказаў, што ў масавых лягерах спаткаюцца прадстаўнікі ўсіх слáд'я населеніцтва, значыцца ёсць добры абраў усяго савецкага населеніцтва. Пасыль рэформы лягераў систэмы ў 1948 годзе крýмінальны элемент быў з Варкуцкага рабёю перакинуты да іншых лягераў. У Варкуцкім лягеры ёсць шмат палітычных вязні. Ніянецкі вучоны, вывезены з Усходніх Німеччыны, спат- каў у сваім лягеры сіброй свайго фаху, якія паходзяць з Савецкага Саюзу. Сыцвердзіў так-жэ, што ягоны лёс ні- чым ня розніцца ад лёсу некаторых ягоных савецкіх сябров.

Інтэлігэнція ніянецкая моладзь шу- кала канктаўку ў лягерах з савецкімі сту- дентамі. Былі між імі такія, папалі ў лягеры, калі іхнія башкі сталіся ахвя- раю «чыстак». Хто выракся бацькам, мог студыюваць далей. Маладын быў па- мешчаны ў «дзетдамох». Гэтая моладзь захавала жал да савецкага рэжыму. Зь не ёсць пень новай генэрэцыі, якія паніраюць лизунгі «свабоды, чалавека згодна науки Леніна». Гэтыя студэнты не толькі прызнаюцца да камунізму, але ўважаюць сябе за найвярнейшыя горычы. Уважаюць яны, што гэта з іхнага боку ахвяра для «справы вольнасці ў ка- лектыве».

Трэцію выразную інтэлігэнцікую гру- пну твораць вязні, якія рэкррутуюцца спасирад ліралінікоў гаспадарскага жыцця, якія былі асуджаныя ў вы- сланыя за «сабатаў абарончай вытвор- часці», бо не маглі выцісніць з работ- нікаў сваіх прадпрыемстваў устаноўленых нормаў працы. Гэтыя прымесловыя дырэктары не зьяўляюцца таксама вор- рагамі савецкага рэжыму. Наадварот — зьяўляюцца гордымі з вялізарных да- сягненій сваіх прадпрыемстваў, на глядзячы на іхнікананьне прадукцый- ная нормы. Апавяданыя гэтася группы вы- клікалі вялікія ўражаныне ў іх ніяме- кіх таварышаў.

Ніводнае з гэтых трох груп, г. зи- наўкоўцаў, студэнтаў і ліралінікоў пра- мысловых прадпрыемстваў, на была а- бията амністый Крэмля, абвешчанай пасыль савецкага Сталіна. Амністый гэтася датычыла галоўным чынам звычайных

прапанавала рад уступак, у тым ліку праступнікаў з тэрмінам ссылкі да пяцёх ўжо ўспаміналі вышэй, рэляцыі ўсіх павышэнных заработкаў платы з 150 рублёў да 300 рублёў за выкананне нормы, права высыланьня лістоў замест двух больш, што тэрмін іхнае ссылкі выніразоў у год — два разы ў месяц, права на пабачаньне з сваякамі раз у год і дробныя правы бытавых умоваў. Штрайкуючыя адкінулі гэтыя прашанавы маскоўскай камісіі і прадаўжалі за- бастоўку. Тады, ужо ў жнівні, было рас- стрелена ўладамі 120 «зачынічкай», і вялікі лік іншых зняволеных, што прыймалі ўздел у забастоўцы, быў пера- ведзены ў іншыя лягеры. Адна калі Ерэйда Геральд выяжджа, забастоўка ў шахтах яшчэ прадаўжалася».

Лёнданская газета «Дзеньнік Польскі і Дзеньнік Жолнека», у нумары за 12 сакавіка 1954 году, падсумоўвае размовы з многімі амністраванымі Немцамі і падае свае спасыцярэгі прараважна ў палітычным аспекте. Газета піша:

«Работніцкая маса дзеўца на дзіве вялікія группы: на г. зв. «свабодных» і «пэнсіяніраў». Першыя былі высланыя на далёкую поўнач адміністрацыяй або (ніякога ёсць) выехала туды дабравольна, заманенія абяцанкамі вялікіх заработкаў. «Свабодныя» могуць парушацца ў межах 15 км. і свабодна рас- параджацца сваімі заработкаў, якія стага- да 3.000 рублёў месячна. Другая группа скліць за калючымі дротамі, якія скры- нальныя ці палітычныя вязні. Яны ў лягерах «на поўні утрыманні», з іх месячнага заработка, які сягае 1.200 рублёў, 900 адлічваецца на ўтрыманні, ад- сколькі называецца «пэнсіянірамі». Штрайк зарганізавала яксьць гэтая другая группа. Ягоным матывам было жаданье зраў- нальня ў умовах з групай «свабодных». Репатрыяваныя Немцы ўважаюць, што «пэнсіяніры» прадаўданобна паступова дасягнуць сваю мяту, бо штрайк, калі распырьбыўся, не быў здушаны грубымі спосабамі. Немцы выясняюць гэта тым, што Варкуцкія капальні дастаўляюць вугаль ленінградскому промыслу, які мусіў бы спыніць прадукцыю, калі- б пастачаныне вугля перарвалася.

Уласкаўленыя Немцы выказваюць таксама спасыцярэгі аб умовах у Расей наагул, хады на быті на сваходзе, на ме- лі магчымасць прыгледзіць зблізка жыццю савецкіх грамадзян. На пытаньне, як могуць выказваць пагляды аба пазалігерным жыццям, адзін з ніямецкіх наўкоўцаў адказаў, што ў масавых лягерах спаткаюцца прадстаўнікі ўсіх слáд'я населеніцтва, значыцца ёсць добры абраў усяго савецкага населеніцтва. Пасыль рэформы лягераў систэмы ў 1948 годзе крýмінальны элемент быў з Варкуцкага рабёю перакинуты да іншых лягераў. У Варкуцкім лягеры ёсць шмат палітычных вязні. Ніянецкі вучоны, вывезены з Усходніх Німеччыны, спат- каў у сваім лягеры сіброй свайго фаху, якія паходзяць з Савецкага Саюзу. Сыцвердзіў так-жэ, што ягоны лёс ні- чым ня розніцца ад лёсу некаторых ягоных савецкіх сябров.

Інтэлігэнція ніянецкая моладзь шу- кала канктаўку ў лягерах з савецкімі сту- дентамі. Былі між імі такія, папалі ў лягеры, калі іхнія башкі сталіся ахвя- раю «чыстак». Хто выракся бацькам, мог студыюваць далей. Маладын быў па- мешчаны ў «дзетдамох». Гэтая моладзь захавала жал да савецкага рэжыму. Зь не ёсць пень новай генэрэцыі, якія паніраюць лизунгі «свабоды, чалавека згодна науки Леніна». Гэтыя студэнты не толькі прызнаюцца да камунізму, але ўважаюць сябе за найвярнейшыя горычы. Уважаюць яны, што гэта з іхнага боку ахвяра для «справы вольнасці ў ка- лектыве».

Трэцію выразную інтэлігэнцікую гру- пну твораць вязні, якія рэкррутуюцца спасирад ліралінікоў гаспадарскага жыцця, якія былі асуджаныя ў вы- сланыя за «сабатаў абарончай вытвор- часці», бо не маглі выцісніць з работ- нікаў сваіх прадпрыемстваў устаноўленых нормаў працы. Гэтыя прымесловыя дырэктары не зьяўляюцца таксама вор- рагамі савецкага рэжыму. Наадварот — зьяўляюцца гордымі з вялізарных да- сягненій сваіх прадпрыемстваў, на глядзячы на іхнікананьне прадукцый- ная нормы. Апавяданыя гэтася группы вы- клікалі вялікія ўражаныне ў іх ніяме- кіх таварышаў.

Лёнданская газета «Дзеньнік Польскі і Дзеньнік Жолнека», у нумары за 12 сакавіка 1954 году, падсумоўвае размовы з многімі амністраванымі Немцамі і падае свае спасыцярэгі прараважна ў палітычным аспекте. Газета піша:

«Работніцкая маса дзеўца на дзіве вялікія группы: на г. зв. «свабодных» і «пэнсіяніраў». Першыя былі высланыя на далёкую поўнач адміністрацыяй або (ніякога ёсць) выехала туды дабравольна, заманенія абяцанкамі вялікіх заработкаў. «Свабодныя» могуць парушацца ў межах 15 км. і свабодна рас- параджацца сваімі заработкаў, якія стага- да 3.000 рублёў месячна. Другая группа скліць за калючымі дротамі, якія скры- нальныя ці палітычныя вязні. Яны ў лягерах «на поўні утрыманні», з іх месячнага заработка, які сягае 1.200 рублёў, 900 адлічваецца на ўтрыманні, ад- сколькі называецца «пэнсіянірамі». Штрайк зарганізавала яксьць гэтая другая группа. Ягоным матывам было жаданье зраў- нальня ў умовах з групай «свабодных». Репатрыяваныя Немцы ўважаюць, што «пэнсіяніры» прадаўданобна паступова дасягнуць сваю мяту, бо штрайк, калі распырьбыўся, не быў здушаны грубымі спосабамі. Немцы выясняюць гэто тым, што Варкуцкія капальні дастаўляюць вугаль ленінградскому промыслу, які мусіў бы спыніць прадукцыю, калі- б пастачаныне вугля перарвалася.

Уласкаўленыя Немцы выказваюць таксама спасыцярэгі аб умовах у Расей наагул, хады на быті на сваходзе, на ме- лі магчымасць прыгледзіць зблізка жыццю савецкіх грамадзян. На пытаньне, як могуць выказваць пагляды аба пазалігерным жыццям, адзін з ніямецкіх наўкоўцаў адказаў, што ў масавых лягерах споткаюцца прадстаўнікі ўсіх слáд'я населеніцтва, значыцца ёсць добры абраў усяго савецкага населеніцтва. Пасыль рэформы лягераў систэмы ў 1948 годзе крýмінальны элемент быў з Варкуцкага рабёю перакинуты да іншых лягераў. У Варкуцкім лягеры ёсць шмат палітычных вязні. Ніянецкі вучоны, вывезены з Усходніх Німеччыны, спат- каў у сваім лягеры сіброй свайго фаху, якія паходзяць з Савецкага Саюзу. Сыцвердзіў так-жэ, што ягоны лёс ні- чым ня розніцца ад лёсу некаторых ягоных савецкіх сябров.

Інтэлігэнція ніянецкая моладзь шу- кала канктаўку ў лягерах з савецкімі сту- дентамі. Былі між імі такія, папалі ў лягеры, калі іхнія башкі сталіся ахвя- раю «чыстак». Хто выракся бацькам, мог студыюваць далей. Маладын быў па- мешчаны ў «дзетдамох». Гэтая моладзь захавала жал да савецкага рэжыму. Зь не ёсць пень новай генэрэцыі, якія паніраюць лизунгі «свабоды, чалавека згодна науки Леніна». Гэтыя студэнты не толькі прызнаюцца да камунізму, але ўважаюць сябе за найвярнейшыя горычы. Уважаюць яны, што гэта з іхнага боку ахвяра для «справы вольнасці ў ка- лектыве».

Трэцію выразную інтэлігэнцікую гру- пну твораць вязні, якія рэкррутуюцца спасирад ліралінікоў гаспадарскага жыцця, якія былі асуджаныя ў вы- сланыя за «сабатаў абарончай вытвор- часці», бо не маглі выцісніць з работ- нікаў сваіх прадпрыемстваў устаноўленых нормаў працы. Гэтыя прымесловыя дырэктары не зьяўляюцца таксама вор- рагамі савецкага рэжыму. Наадварот — зьяўляюцца гордымі з вялізарных да- сягненій сваіх прадпрыемстваў, на глядзячы на іхнікананьне прадукцый- ная нормы. Апавяданыя гэтася группы вы- клікалі вялікія ўражаныне ў іх ніяме- кіх таварышаў.

Лёнданская газета «Дзеньнік Польскі і Дзеньнік Жолнека», у нумары за 12 сакавіка 1954 году, падсумоўвае размовы з многімі амністраванымі Немцамі і падае свае спасыцярэгі прараважна ў палітычным аспекте. Газета піша:

«Работніцкая маса дзеўца на дзіве вялікія группы: на г. зв. «свабодных» і «пэнсіяніраў». Першыя былі высланыя на далёкую поўнач адміністрацыяй або (ніякога ёсць) выехала туды дабравольна, заманенія абяцанкамі вялікіх заработкаў. «Свабодныя» могуць парушацца ў межах 15 км. і свабодна рас- параджацца сваімі заработкаў, якія стага- да 3.000 рублёў месячна. Другая группа скліць за калючымі дротамі, якія скры- нальныя ці палітычныя вязні. Яны ў лягерах «на поўні утрыманні», з іх месячнага заработка, які сягае 1.200 рублёў, 900 адлічваецца на ўтрыманні, ад- сколькі называецца «пэнсіянірамі». Штрайк зарганізавала яксьць гэтая другая группа. Ягоным матывам было жаданье зраў- нальня ў умовах з групай «свабодных». Репатрыяваныя Немцы ўважа